

BIBLIA

Για ν' αλλάξουμε τη ζωή

της Agnes Heller

Εκδόσεις Ηράκλειτος - 1984

Η Agnes Heller είναι μία Ουγγαρέζα φιλόσοφος και κοινωνιολόγος, που έχει εκπατριστεί και διδάσκει κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης. Τα βιβλία της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες και στα ελληνικά (θεωρία των αναγκών, Επανάσταση και καθημερινή ζωή, θεωρία των συναισθημάτων, κ.α.). Την απασχολεί το σοσιαλιστικό ιδανικό, η ευτυχία, η ελευθερία, πώς θ' αλλάξουμε τη ζωή, τον αντρικό κόσμο που ζούμε. Σε μια συνέντευξή της με τον Ιταλό δημοσιογράφο Ferdinando Adornando, που αναφέρεται σ' ένα από τα βιβλία της, μιλάει για το κίνημα των νέων, τη βία, τον φεμινισμό.

Την μητρότητα δεν τη βλέπει σαν

κάποια ξεχωριστή αξία, αλλά τη θεωρεί απλά μια χαρά της ζωής. Η μητέρα, λέει, δεν είναι μια αγία, όπως την εμφανίζει γενικά η τηλεόραση και η λογοτεχνία. Δεν γινόμαστε καλλίτερες επειδή γεννάμε παιδιά, ζούμε όμως μια χαρά που διαφορετικά θα την χάναμε. Μόνο που η κοινωνία πρέπει να μας εξασφαλίσει τη δυνατότητα αυτής της επιλογής. Νομίζουμε πως αυτή είναι μια επίκαιρη κουβέντα, αυτό τον καιρό που μας απασχολεί ακόμα η νομιμοποίηση των αμβλώσεων.

Η Α.Η. λέει ακόμα πώς βρίσκει πολύ σωστή την ύπαρξη χωριστών φεμινιστικών κινήματων. Το φεμινιστικό κίνημα κατέχει μίαν αλήθεια πολύ απλή και συνάμα θεμελιακή: Αυτός ο κόσμος, έτσι όπως είναι, δομήθηκε και οργανώθηκε από τους άντρες. Αν οι γυναίκες θέλουν τον μετασχηματισμό του, οφείλουν να τον πραγματοποιήσουν από την άποψη της «μορφής» του. Η συγκρότηση των φεμινιστικών κινήματων έχει και μια ιδιαίτερη σημασία για τον αγώνα εναντίον των ιστορικών

παραδόσεων και των καθιερωμένων πολιτιστικών αξιών. Στα κινήματα όπου συμμετέχουν μαζί με τους άντρες, οι γυναίκες δεν κατορθώνουν να απελευθερωθούν από τις παγιωμένες από αιώνες παραδόσεις.

Οι απόψεις που υποστηρίζουν ότι δεν χρειάζονται τα χωριστά φεμινιστικά κινήματα γιατί ο σοσιαλισμός είναι μία υπόθεση κοινή των αντρών και των γυναικών, αγνοούν συγκεκριμένα ιστορικά και ψυχολογικά δεοδμένα. Το σύνθημα όμως του αγώνα εναντίον των αντρών δεν εξυπηρετεί τη γυναικεία υπόθεση, κατά την Agnes Heller. Οι γυναίκες οφείλουν να επεξεργαστούν τέτοιες μορφές έκφρασης για ισότητα και ισοτιμία που να τους επιτρέπουν να συμμετέχουν και στον κοινό αγώνα. Αν αλληλομάχονται διαρκώς με τους άντρες, αυτό σημαίνει πώς ποτέ δεν θάναι ίσοι. Κι' ο αγώνας για τη χειραφέτηση δεν πρέπει νάναι αγώνας μίσους κατά των αντρών.

Έλια Κ.